

چابکی فرهنگی یک ابر شایستگی جدید در ارتقاء مدیریت دانشگاهها

مه لقا کریمی کما^۱، محمد صاحب الزمانی^۲، نادر قلی قورچیان^۳

^۱ دکتری تخصصی مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

^۲ دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی تهران

^۳ استاد دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

نام نویسنده مسئول:

مه لقا کریمی کما

مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و تحقیقات میان رشته‌ای (سال هجدهم)

چکیده

در جهان امروز بدليل از بین رفتن مرزها زمانی و مکانی، مساله فرهنگ و تنوع فرهنگی، ساختارهای اجتماعی را به شکلی نوبن تحت تاثیر خود قرار داده است. لذا مدیران سازمان‌ها برای بقای سازمان خود ناگزیرند از تکنیک‌ها و مهارت‌های جدید استفاده کنند. ایران بدليل تنوع قومی، زبانی گسترده یک کشور چند فرهنگی محسوب می‌شود. از طرفی دانشگاهها عنوان یکی از قطب‌های مهم تولید علم در جامعه هستند که هم با متخصصان و افراد حرفه‌ای سر و کار دارد و هر یک در رشته‌ای از تخصص و مهارت ویژه‌ای برخوردار هستند و هم با دانشجویانی در رشته‌های مختلف و کارکنان روپرتو است. لذا شامل خرده فرهنگ‌های رشته‌علمی، دانشجویی، هیات علمی و کارمندی می‌باشدند. از طرف دیگر تنوع قومی، زبانی، جنسیت و دینی دانشجویان، هیات علمی، کارکنان دانشگاهها نیز خرده فرهنگ‌هایی را ایجاد می‌کند، که دانشگاه را به صورت محیطی چند فرهنگی در می‌آورد که نیازمند مدیرانی است که علاوه بر داشتن شایستگی‌های ویژه مدیریتی از شایستگی چابکی اداره این تنوعات برخوردار باشند، چرا که چابکی در مدیریت صحیح تنوعات فرهنگی می‌تواند مزایا و فرصتها را افزایش دهد. چابکی فرهنگی یک ابر شایستگی جدید در زمینه اداره مسایل مربوط به تنوعات فرهنگی می‌باشد که از ۱۲ شایستگی تشکیل یافته است. سه شایستگی مینیمالیسم فرهنگی، انطباق فرهنگی و یکپارچگی استراتژی‌هایی برای عملکرد موثر افراد در مواجهه با چالش‌های فرهنگی می‌باشند و برخورداری از ۹ شایستگی دیگر برای چابکی بیشتر مدیران می‌شود. این مقاله به معرفی چابکی فرهنگی و مزایای برخورداری از این ابر شایستگی می‌پردازد. سوالی که در این نوشتار مطرح است این است که چابکی فرهنگی چیست و چه کاربردی در مدیریت تنوعات فرهنگی دارد؟

وازگان کلیدی: چابکی فرهنگی، چابکی، شایستگی‌های فرهنگی، مدیران، دانشگاه

مقدمه

امروزه سازمان‌ها با رقابت فزاینده و نامطمئنی روبرو هستند که به واسطه وفور نوآوری‌های فناورانه، تغییر محیط‌های کسب و کار و نیازهای در حال تغییر مشتریان شدت یافته است [۵]. رویکردها و راه حل‌های گذشته دیگر قابلیت و توانایی خود برای رویارویی با چالشهای سازمانی و محیط بیرونی را از دست داده اند. سازمانها باید با رویکردها و دیدگاههای جدیدی به این تقاضاهای متغیر پاسخ‌گو باشند [۴].

در این شرایط یکی از راههای پاسخ‌گویی به این عوامل متغیر محیطی، چابکی است. چابکی شیوه نوینی را برای حرکت سازمان‌ها در جهت غلبه بر این چالش‌ها مطرح کرده است [۵]. در واقع چابکی به عنوان پارادایم جدیدی برای سازمانها و بنگاههای رقابتی است. سازمان چابک، سازمانی است که باید توان عملیاتی در یک محیط رقابتی را داشته باشد، یعنی مکانی که فرصتهای بازار آشکار شده و به طور پیوسته و بی ثبات تغییر می‌کند [۳۹]. چابکی توانایی پاسخ موثر به حوادثی است که به سرعت در حال تغییر و غیرمنتظره هستند [۴۲].

در دهه‌های گذشته تولید انبوه، که مدل سازمانی غالب در بیشتر جهان بود، نه فقط بر تولید و صنایع، بلکه بر آموزش نیز تأثیر گذاشته است. پارادایم تولید انبوه پایه بیشتر روش‌های آموزشی عصر به شمار می‌رود [۲۶].

امروزه عوامل زیادی ظهرور پیدا کرده اند که موقوفیت و زیست پذیری دانشگاه‌ها را تهدید می‌کنند از جمله تغییرات جمعیتی، کاهش بودجه دولتی برای مقاطع تحصیلی بالا، ایجاد موانع جدید بر سر راه استادان و دانشجویان. این موارد بر مأموریت سه گانه سیستم دانشگاهی که شامل آموزش، پژوهش و توسعه می‌شود، تأثیر دارد. در جامعه‌ای که دانشگاه‌ها با چنین کشمکش‌هایی رو به رو هستند استفاده از روش و رویکرد "تفکر آرام" دیگر قابل پذیرش نیست [۲۵]. سازمانهای آموزشی به مراجعت خود را ندارند. لذا، سازمان‌های کشورمان (به ویژه دانشگاهها) برای اینکه بتوانند جوابگوی نیازهای متنوع و جدید باشند و پاسخی درخور به تغییر و تحولهای اثرگذار بر حوزه فعالیت خود بدهنند، می‌بایست خودشان را با شرایط جدید وفق دهند [۲۴].

به نظر می‌رسد که حرکت به سمت ایجاد موسسات با سرعت و انعطاف پذیری در پاسخ به نیازهای محیط غیر قابل پیش‌بینی امروز و چابکی سازمانی یک راه حل مناسب برای بقای دانشگاه‌ها است [۳۷].

چابکی تقریباً شیوه‌های قدیمی انجام کار را که مناسب شرایط ایستای عملیات سنتی بوده مردود کرده است [۵]. چابکی شامل توانایی در پاسخ و انطباق با تغییر به صورت به موقع است به طوری که تغییر سریع به یک هنجار برای سازمان تبدیل شود [۳۸].

بعد اثرگذار بر شاکله تشکیل دهنده محیط رقابتی در دانشگاه‌ها به شرح زیر است. همانگونه که از جدول زیر بر می‌آید مطابق هر یک از گروه‌های تشکیل دهنده محیط رقابتی، فشارهای وارد نیز عنوان گردیده است [۲۱].

جدول ۱: ابعاد محیط رقابتی چابکی در آموزش عالی [۲۱]

ابعاد محوری	فشارهای محیطی وارد
دانشجویان	انتظارات متغیر دانشجویان درخصوص پاسخ‌گویی مدیران
رقابت	کیفیت بالای آموزشی مورد نیاز دانشگاه‌های آموزشی و اداری مورد نیاز
برون‌سازمانی	دیگر دانشگاه‌های هم‌مرده مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی نوظهور
کسب‌وکار	برنامه‌های عملیاتی مورد نیاز در راستای بهبود عملکرد اطلاعی با بالاترین استانداردهای آموزشی و تحقیقاتی در نظر گرفتن روند تغییرات کسب‌وکار در حوزه آموزش عالی تأمین و هدایت فعالیت‌های گسترش و متنوع موجود در بخش آموزش
دولت	کاهش سرمایه‌گذاری مستقیم در دانشگاه‌ها حذف تدریجی نقش آفرینی دولت در فعالیت‌های اجرایی دانشگاه‌ها اثرات اعمال قوانین و مقررات جدید در حوزه آموزش عالی
دانشکده‌ها	حذف روش‌های سنتی در فرآیندها و ساختارهای مرتبط آموزشی مقاومت در مقابل بهره‌گیری از فناوری‌های بهروز نگران از دست دادن شغل و یا ایجاد تغییر در آن
مدیران دانشگاهی	رفتار مشابه با دیگر کسب‌وکارهای تجاری رفتار ناکارآمد و مبتنی بر بازار برای جذب دانشجویان تایید مدیریت بر هدایت هزینه‌های تخصیص‌یافته

محركهای چابکی در دانشگاه

محركهای عامل اصلی نیاز به چابکی است؛ به عبارت دیگر، محركهای چابکی تغییراتی می‌باشد که در محیط رخ می‌دهد و موجب تحریک بنگاه به تجدید نظر درمورد موقعیت، راهبرد و فرایند می‌شود، به شکلی که سازمان این حقیقت را که به چابک شدن نیاز دارد، بپذیرد و چابکی را به عنوان یک روش جهت بقا و پیشرفت خود مورد توجه قرار دهد[31].

این محركهای عبارتند از:

۱. تغییرمداوم انتظارات جامعه

۲. تغییر مداوم در انتظارات دانشجویان

۳. اقتصاد دانش و نیاز به نیروی کار کیفیت بالا و نوآور

۴. تغییرات و دگرگونی فناوری

۵. رقابت، تغییر و پیچیدگی محیط

تحقیقان زیادی (دوا، ۱۹۹۳؛ فورسیده، ۱۹۹۷؛ ناجل و داو، ۱۹۹۱؛ پلانکا، ۱۹۹۷) این نتیجه را گرفتند که چابکی بدون کمک و استفاده از دانش و مهارت‌های کارکنان امکان پذیر نیست[20]. این دسته از صاحب‌نظران معتقدند که چابکی نیروی انسانی ممکن است، طیف گسترده‌ای از مزايا و منافع را با خود به همراه آورد. مزیت‌هایی مثل بهبود کیفیت، خدمات مشتری بهتر، شتاب منحنی یادگیری برای هر سازمانی به بار آورد[11]. از دیدگاه کلی چابکی و مدیریت اثربخش تغییر به شدت به هم واپسنه اند[10]. از نظر هامپتون(۲۰۰۲) در محیط متغیر و متتحول امروز، مدیران باید به طور مستمر ساختار سازمانی را با شرایط محیط تطبیق داده و اصلاحات لازم را در آن به عمل آورند[3].

مفهوم چندفرهنگی و تنوع فرهنگی

در انگلیسی از تنوع به عنوان مشخصه‌هایی که تعاریف را از یکدیگر جدا می‌کنند، استفاده می‌شود. در فرهنگ لغت انگلیسی از آن مانند تفاوت یاد شده و در فارسی نیز تنوع مصدر باب ت فعل وا ز ریشه "نَوَعَ" به معنای گوناگون شدن و یا بودن است که در فارسی به گوناگونی مشهور است[8]. همچنین تنوع فرهنگی یا چند فرهنگی به حضور همگن و تعامل فرهنگ‌های مختلف اشاره دارد[17].

ایمیکو و ایونمی (۲۰۰۹) مفهوم تنوع را به صورت مرتبی با کار مانند تجربیات و مهارت‌های کار و تنوع کمتر مرتبی با کار مانند تفاوت‌های جمعیت شناختی از قبیل جنسیت، قومیت و سن تعریف کرده‌اند. برخی دیگر تفاوت‌های موجود در تنوع جنسیت، قومیت و سن را به عنوان سطح ظاهری و تفاوت‌هایی در تنوع ارزش‌ها، نگرش‌ها و شخصیت را به عنوان سطح عمیق دسته بندی کرده‌اند. جنسن (۲۰۰۳) تنوع را در ابعاد مشهود (نژاد، جنس، سن، طبقه، توان فیزیکی)، کمتر مشهود (تحصیلات، جهت گیری جنسی، سبک‌های تفکر و ارزش‌های شخصی) و نامشهود (تجربه کاری، باورها و ارزشها، عادات روانی، سطح حرفه‌ای، مهارت‌ها، مذهب، پایگاههای اقتصادی - اجتماعی) تقسیم کرده است[16].

در تعریف تنوع فرهنگی می‌توان به گوناگونی گروههای ساکن در یک واحد جغرافیایی در امور فرهنگی مانند: زبان، تاریخ و نژاد اشاره کرد[17]. روسادو (۲۰۰۸) چندفرهنگی را نظامی از باورها و رفتارها می‌داند که وجود و حضور گروههای مختلف در یک سازمان و یا یک جامعه انسانی را به رسمیت شناخته و مورد احترام قرار می‌دهد و علاوه بر تایید ارزشگذاری تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی موجود، تاثیرات سازنده و مثبت این تفاوت‌ها را در توانمند سازی افراد در داخل یک بستر فرهنگی گسترده تایید می‌کند[1]. از نظر(ترزا و فلوری، ۱۹۹۹) در واقع تفاوت فرهنگی ساختاری است که از اختلاط مردم با هويت‌های گروهی متفاوت در همان سیستم اجتماعی ناشی می‌شود [40].

به عقیده ادوین (۲۰۰۱) از نگاه مدیریت مشخصه‌های ایجاد کننده تفاوت بسیار پیچیده‌اند. لدن وروزنر این تفاوت‌ها را در دودسته تقسیم می‌کنند: ۱. مشخصه‌هایی که قابل کنترل نیستند در ذات افراد هستند؛ مانند جنس، سن، نژاد؛ ۲. مشخصه‌هایی که قابل کنترل اند، مانند تجربه، درآمد و وضع تاہل [8] از دید لیپ و کلارک (۲۰۰۳) تنوع فرهنگی از جمله مسائل مهمی است که مدیران حاضر با آن مواجه‌اند. متأسفانه بیشتر مدیران به تفاوت‌های فرهنگی به عنوان منبع و عامل موثر در ایجاد برتری رقابتی بهنا نمی‌دهند و با این توصیف که تفاوت فرهنگی مسئله‌ای مهم نیست؛ از فکر کردن به تفاوت‌های فرهنگی و مهارت‌هایی مورد نیاز برای اداره‌ی آن طفره می‌روند. در حالی که تنوع فرهنگی دارای مزايا بسیاری است[23]. از جمله رسالت‌های اساسی نظام تعلیم و تربیت در جوامع چند فرهنگی، آموزش حساس به فرهنگ و پاسخگو به ویژگیهای چند فرهنگی است[15].

چابکی فرهنگی مدیران، راهکاری برای تنوع فرهنگی و چند فرهنگی

برای مدیریت تغییر در نظام آموزش عالی؛ در این عصر آشوب و بی‌نظمی که یک تغییر کوچک ممکن است باعث اثرات وسیع و ریشه‌ای شود؛ روش‌ها و پارادایم‌های سنتی دیگر پاسخ گو نیست. بنابراین، نظام آموزش عالی به فرم‌هایی از چابکی نیاز دارد[20]. به نظر می‌رسد که

یکی از الگوهایی که می‌تواند در حوزه مباحث چند فرهنگی بسیار مهم و در خور توجه باشد چابکی فرهنگی است و با طراحی مدلی جهت ارتقاء چابکی فرهنگی می‌توان بخش مهمی از فضای دانشگاهی را از لحاظ فرهنگی مدیریت کرد [13].

مردم از دامنه‌ای از اصطلاحات برای توصیف دانش و مهارت‌های لازم برای هدایت موفقیت در تفاوت‌های فرهنگی استفاده می‌کنند. برخی از این واژه‌های رایج عبارتند از: هوش فرهنگی، شایستگی فرهنگی، پاسخگویی فرهنگی، وغیره. اما اصطلاح چابکی فرهنگی ترجیح داده می‌شود، بدلیل اینکه به طور ضمنی این واقعیت را که تفاوت‌های فرهنگی موجود را به رسمیت می‌شناسد و به آن احترام می‌گذارد و به طور موفقیت‌آمیری تفاوت‌های فرهنگی را هدایت می‌کند، شخص باید دید باز داشته باشد با گستردگی تنوع تفاوت‌های فرهنگی برای خود را آنها چابک یا انعطاف‌پذیر باشد [36].

چابکی فرهنگی، که اولین بار توسط کالیگیوری^۱ (۲۰۱۲) ابداع شده به این صورت تعریف شده است که یک شایستگی کلان می‌باشد که افراد حرفه‌ای را به عملکرد موفق در موقعیت‌های میان فرهنگی قادر می‌سازد. متخصصان چابک فرهنگی در محیط‌هایی که نتیجه موفقیت آمیز از شغلها، نقش‌ها، موقعیت، و یا وظایف باشد بسته به نوع برخورد با یک مجموعه ناآشنا از هنجارهای-فرهنگی یا مجموعه‌های متعددی از آنها موفق می‌شوند [41].

چابکی فرهنگی یک مگا شایستگی است که متخصصان را قادر به عملکرد موفق در موقعیت‌های میان فرهنگی می‌نماید [33]. از نظر کالیگیوری (۲۰۱۲) چابکی فرهنگی اشاره به توانایی یک نیروی کار برای عمکردن موثر و موفق در محیط‌های میان فرهنگی و بین المللی همراه با مسایل پیچیده، آداب و رسوم، رفتارها، نگرش‌ها، ارزشها، نیازمندی‌های تنظیمی و قانونی و رقابتی می‌باشد [38]. چابکی فرهنگی توانایی است که افراد را قادر به کار سریع، راحت و موثر در تعامل با فرهنگ‌های مختلف و با مردم از فرهنگ‌های متفاوت می‌سازد [34].

آنچه مسلم است این است که چابکی فرهنگی اولاً، یک مگا شایستگی، شامل ترکیب مناسبی از صلاحیت‌های فرهنگی است یعنی همکاری حاصل از استفاده‌ی چند شایستگی به طور همزمان، کارایی را ورای آنچه از استفاده‌ی یک شایستگی انتظار می‌رود به دست آید، افزایش می‌دهد. ثانیاً، مگا شایستگی، مبتنی بر موقعیت است یعنی هر موقعیت به ترکیب یا تلفیق متفاوتی از شایستگی‌های فرهنگی نیاز دارد [32].

ویژگی‌های چابکی فرهنگی

صلاحیت‌هایی که چابکی فرهنگی را تشکیل می‌دهند شامل صلاحیت‌هایی است که باعث می‌شود متخصصان:

(۱) خود را در شرایط بین المللی و یا چند فرهنگی مدیریت کنند.

(۲) به طور موثر با مردم فرهنگ‌های مختلف تعامل کنند.

(۳) تصمیم‌گیری‌های تجاری موثری بگیرند.

به عنوان یک صلاحیت بزرگ، چابکی فرهنگی نشان دهنده توانایی تغییر موفقیت‌آمیز براساس سه پاسخ ممکن در زمینه‌های میان فرهنگی: مینیمالیسم، سازگاری (انطباق)، و یکپارچه سازی است [33].

چارچوب شایستگی چابکی فرهنگی: شایستگی‌های کلیدی دوازده گانه

از نظر گالیگیوری (۲۰۱۲) واضح تئوری چابکی فرهنگی دوازده شایستگی کلیدی به شرح زیر چارچوب شایستگی چابکی فرهنگی را می‌سازد:

الف) صلاحیت‌های مؤثر بر پاسخ‌های رفتاری

۱- مینیمالیسم فرهنگی

۲- سازگاری (انطباق) فرهنگی

۳- یکپارچگی فرهنگی

ب) صلاحیت‌های مؤثر بر سهولت روانی افراد بین فرهنگی

۴- تحمل ابهام

۵- خودکارآمدی مناسب

۶- کنجدکاوی فرهنگی و تمایل به یادگیری

ج) صلاحیت‌های مؤثر بر تعاملات بین فرهنگی افراد

۷- ارزش نهادن به تنوع

۸- قابلیت ایجاد رابطه

¹. Caligiuri

۹- اتخاذ چشم انداز

(د)صلاحیت های موثر بر تصمیمات در یک زمینه بین فرهنگی

۱۰- داشت و ادغام مسائل بین ملی / فرهنگی

۱۱- پذیرش اتخاذ ایده های متنوع

۱۲- تفکر و خلاقیت و اگرا

سه شایستگی بین فرهنگی اول بر واکنش های رفتاری مینیمالیسم فرهنگی ، سازگاری(انطباق) فرهنگی، و یکپارچگی فرهنگی تاثیر می گذارد که متفاوت از نه شایستگی دیگر در چارچوب صلاحیت چابکی فرهنگی هستند. شایستگی های بین فرهنگی دیگر از رویکرد استعداد انسانی ناشی می شوند و این وجود شایستگی ها در متخصصین جهانی خوب است و بنابراین بیشتر سطوح شایستگی ها مربوط به درجه بالاتر چابکی فرهنگی است یعنی؛ داشتن صلاحیت های بیشتر در سطوح بالاتر چابکی فرهنگی بهتر است. اما در مورد مینیمالیسم فرهنگی، سازگاری(انطباق)، و یکپارچگی فرهنگی، الگوی موفقیت تغییر می کند: حضور این سه صلاحیتها بین فرهنگی وقتی که آنها در زمان مناسب بکار گرفته شوند، موثرتر می شوند. برخلاف دیگر صلاحیتها بین فرهنگی، متخصصین باید قادر به استفاده از این صلاحیت ها برای افزایش چابکی فرهنگی شان به طور صحیح باشند[33].

صلاحیت های مؤثر بر پاسخ های رفتاری

۱- مینیمالیسم فرهنگی:

در این مرحله فرد با نادیده گرفتن تفاوت ها به تأکید بر شباهت های بین گروههای مختلف فرهنگی می پردازد. هر چند تفاوت های فرهنگی سطحی از فبیل عادات و رسوم غذا خوردن و هنجارهای اجتماعی دیگر را می پذیرد ، اما با اذعان به اینکه همه انسانها در مجموع برابر هستند تفاوت ها را سطحی می انگارد و اصلتی برای آنها قابل نمی شود[22].

۲- سازگاری(انطباق) فرهنگی

از نظر پیج (۲۰۰۳) مردم در این مرحله تفاوت های فرهنگی را می شناسند و برای آنها ارزش قائل هستند؛ تفاوت های فرهنگی در رفتار و ارزشها به عنوان امری مطلوب و دلخواه پذیرفته می شوند؛ تفاوت های افراد با استانداردهای گروه خودی سنجیده نمی شوند. اصل مهم در این مرحله پذیرش نسبیت فرهنگی است؛ به این معنی که یک فرهنگ به طور ذاتی بهتر یا بدتر از سایر فرهنگ ها نیست[19] .

نقشهای، وظایف و موقعیت های بسیاری وجود دارد که در آن انطباق با خواسته های فرهنگ میزبان یا فرهنگ فرد دیگری به منظور موفقیت یک متخصص مورد نیاز است. فعالیتها هر جا که در آن متخصصان نیاز به کار با نهادهای ملی با نفوذ ، مانند سازمانهای دولتی یا نظارتی یک کشور دارند، نیاز به انطباق فرهنگی برای اصلاح مجموعه ای متفاوت از قوانین دارند[33].

۳- یکپارچگی فرهنگی

ادغام و یکپارچگی با تفاوت ها، مرحله ای است که در آن جهان بینی بیش از یک فرهنگ برای فرد نهادینه می شود و در نتیجه فرد هویتی پیدا می کند که می تواند درون و برون چهار چوبهای ارزشی خود رفت و آمد کند . در این مرحله فرد انعطاف بیشتری در حل تضادهای بین فرهنگی پیدا می کند[22].

تلقیق (یکپارچگی) فرهنگی واکنش احتمالی سوم برای آن دسته از نمایندگان بین المللی اهمیت دارد که با همتایان ملی(قومی) خود کار می کنند. پژوهش ها به این نتیجه رسیده است که در تیم های تقابل فرهنگی، تلقیق فرهنگی یا ایجاد رویکردی برای کار کرد تیمی که در فرهنگ های ارائه شده قابل قبول به نظر بررسد(با شکلی برابر غیر قابل قبول)، بهترین رویکرد است[32].

تسهیل کننده های چابکی فرهنگی (دیگر مولفه های چابکی فرهنگی)

۴. تحمل ابهام

ابهام به هر وضعیتی که بیش از یک تعبیر، تفسیر و تلقی دارد، اطلاق می شود و یا اینکه برای ما موضوعی نامطمئن و غیرقطعی محسوب می شود[12]. تحمل ابهام به عنوان گرایش فرد به نشان دادن واکنش منفی به رویدادها و موقعیت های مبهم، مستقل از احتمال رخداد یا پیامدهای مربوط به آن تعریف شده است[14].

وضعیت های بین فرهنگی اغلب با ابهاماتی همراه هستند که می توانند برای بعضی افراد باعث ایجاد نگرانی شوند. این ابهامات می توانند بزرگ باشند (مثلا، قادر به تعبیر صحیح رفتارها نبودن در مذاکراتی بسیار مهم و یا در جلسات کوچک تر). وقتی که برداشت از وضعیتی خاص دشوار باشد، نتیجه آن نمی تواند قابل پیش بینی باشد و می تواند برای بسیاری مایه نگرانی باشد[33] . کسی که تحمل ابهام بالایی دارد در تطبیق خود با محیط جدید و تازه احساس تهدید و مشکل نمی کند، چرا که وجود حدی از ابهام را به عنوان یکی از اصول زندگی پذیرفته است و می داند هیچ گاه اطلاعات ما برای تصمیم گیری کامل نیست. به عبارت دیگر تحمل ابهام به این معناست که اگر فرد در

یک وضع نامعلوم قرار گرفت و با مسأله مواجه شد تعادل روانی و عاطفی او به هم نخورد و با صبر و حوصله به شناخت وضع مبهم و پیدا کردن راه حل بپردازد [2].

۵. خودکارآمدی مناسب

روان شناسی آلبرت باندورا اصطلاح «خودکارآمدی» را برای توصیف اعتقداد یک فرد به تواناییش در کسب موفقیت در شرایط خاص ایجاد کرد. خودکارآمدی به عنوان یک توانایی بین فرهنگی، اعتقاد به توانایی یک فرد برای انجام نقش خود در بافت های بین فرهنگی است [33]. خودکارآمدی به معنای باور فرد در مورد توانایی مقابله او در موقعیت‌های ویژه است که بر الگوهای فکری، رفتاری و هیجانی انسان در سطوح مختلف تجربه انسانی تأثیرگذار، و تعیین کننده این است که آیا رفتاری شروع خواهد شد یا خیر؟ و اگر شروع شد فرد تا چه اندازه برای انجام آن تلاش خواهد کرد و در رویارویی با مشکل چه مقدار استقامت از خود نشان خواهد داد [28]. افرادی که سطوح بالایی از خودکارآمدی دارند، توانایی مقابله با مشکلات را دارند و هر موفقیتی باعث زیاد شدن اعتماد به نفس آنها می شود. در مقابل افراد دارای سطوح پایین خودکارآمدی به توانایی های خود شک دارند و خود را در رویایی با محیط ناتوان می بینند [27].

در محیط های بین فرهنگی هر چه افراد در مورد چیزهایی که برای اثربخشی بودن بیشتر می آموزند، بهتر بزرگی چالش پیش روی خود را درک می کنند و به شکل دقیق تری می توانند مهارت ها و توانایی های خود را برای کار در چنین محیط هایی بستجند. همچنان که کارکنان به لحاظ فرهنگی تواناتر می شوند، سطح مناسب تری از خودکارآمدی را کسب می کنند و تواضع بیشتری درخصوص مهارت ها و توانایی های مورد نیاز خود جهت موثر بودن می یابند [33].

۶. کنجکاوی فرهنگی

کنجکاوی اشاره دارد به نگرش "پیگیری نامحدود" یا "حس شگفتی ای" که همراه با تجربه شناختنی است و به محدودیت های درک مطلب ما رسیده است. ما می توانیم از لحاظ جسمی یا روحی از این وضعیت بگریزیم یا تبدیل به فردی با کنجکاوی فرهنگی شویم [30]. کنجکاوی نیرو محركه دستگاه درک فرهنگی است که کارکنان را قادر می سازد از طریق تماس با افراد و شرایط خاصی که در محیط های بین فرهنگی با آن روپرتو می شوند، چیزهایی بیاموزند و سپس با این کنجکاوی فرست های حقیقی برای تعامل با همتایان خود از فرهنگ های مختلف را در می آمیزند - همتایانی که در واقع می توانند به شکل دقیقی پاسخگوی آن سوالات باشند و به کارکنان کمک کنند شرایط را درک نمایند و به این شکل بر سرعت پیشرفت توانایی های فرهنگی خود می افزایند. کنجکاوی واقعا نیرو محركه دستگاه درک فرهنگی است [33].

سه صلاحیت (شاپرستگی) موثر بر تعاملات بین فرهنگی

تفاوت در ارزشها و استنباط های فرهنگی اغلب منجر به عدم تقاضه میان مردمی که پیشینه های فرهنگی و تاریخی متفاوت دارند می شود و فهم نادرست از رفتارها یا مفاهیم در حوزه هایی چون زبان ، معاشرت ، ارتباطات غیرکلامی و ارزش ها به نوبه خود منجر به آسیب های جبران ناپذیری در ارتباط میان فرهنگی خواهد شد. از سوی دیگر درک درست تفاوت های فرهنگی راه را برای برقراری ارتباط موثر در محیط های کاری مهیا می سازد [6].

روشی که ما انسان ها برای درک شرایط نا آشنا در پیش می گیریم اغلب ایجاد رابطه با دیگرانی است که می توانند ما را راهنمایی کنند. تعاملات موثر با افرادی از فرهنگ های متفاوت برای افراد توانا به لحاظ فرهنگی تنها یک هدف نیست بلکه روشی است که این افراد با استفاده از آن به مهارت های بیشتری دست می یابند. چنین کاری برای آنها یک فرایند است و نه نتیجه. کارکنان توانا به لحاظ فرهنگی به دنبال کاهش ابهامات و آموختن چگونگی رفتار در بافت های متنوع بین فرهنگی هستند. چنین مهارتی اغلب از طریق تماس با دیگران، علاقمندی به ایجاد رابطه با دیگران از فرهنگ های متنوع، و توانایی آن ها در دیدن چیزها از دید کسانی با ارزش های متفاوت به دست می آید [33]. لذا در این بخش به بررسی سه مهارت از چارچوب مهارت های فرهنگی خواهیم پرداخت که بر تمايل افراد به درگير شدن در اين گونه تعاملات بین فرهنگی کمک می کند.

۷. تنوع در ارزشگذاری

از نظر کالیگیوری (۲۰۱۲) تنوع در ارزشگذاری نوعی راحت بودن با افرادی است که فرد زمینه مشترکی از تجارب زندگی با آنها را ندارند. کسانی که با مسأله تنوع راحت تر هستند تمایل به ارتباط با همکارانی دارند که از فرهنگ ها ، نسلهای مختلف و ... می باشند. لذا احتمالاً فارغ از بافت فرهنگی در تعاملات با مردم از فرهنگ های مختلف کمتر خجالتی هستند و با هر گروهی از مردم راحت تر هستند. متخصصان چابک فرهنگی برای فرست هایی ارزش قائل هستند که می توانند اطرف کسانی با دیدگاه های متفاوت نسبت به زندگی باشند و زندگی خود را با هنجارهای فرهنگی متفاوتی پیش می برنند. آن ها به این موضوع اهمیتی نمی دهند که وقتی در کشورهای دیگر یا با افرادی از فرهنگ های دیگر هستند، به لحاظ جمعیتی متفاوت از آن ها هستند. بر عکس، آن ها مشتاقانه به دنبال تجربه های این چنینی هستند .

۸. توانایی ایجاد روابط

این توانایی علاقه به ایجاد ارتباط با دیگران در سطح فردی است. افراد دارای این توانایی قادر به ایجاد رابطه به شکل نزدیک با دیگران هستند. آنها روابط بین فردی مثبت را شکل می دهند و از ملاقات با مردم لذت می برند.

متخصصان چاک فرهنگی با داشتن توانایی ایجاد رابطه، زمانی که موضوع ایجاد شبکه ای جهانی از همکاران و رابطان تجاری مورد اعتماد در کار باشد، دارای برتری هستند... کارترین این افراد به حافظ فرهنگی در صنعت خود قادر بوده اند که به شکلی دقیقی محیط هایی که در حال فعالیت بودند را تحلیل کنند و به طول کامل ظرایف فرهنگ میزان خود را درک کنند و در صورت نیاز واکنش دهنند.

۹. در نظر گرفتن دیدگاه (درک نقطه نظر طرف مقابل)

در این توانایی تعیین موقعیت از دیدگاههای چندگانه و تعیین دوباره معنی رفتارها مد نظر است. افراد با این توانایی تمایل به تعليق قضاویت کردن دارند در حالی که آنها به دنبال درک عمیق از طریق وضعیت هایی هستند که می توانند تفسیر شود. در مطالعه تحقیقاتی در خصوص خریداران آمریکایی در آسیا، جان شاپیرو، جولی اوزان، و بیگساتچلو متوجه شدند کارکنان با درک دقیق تر محیط های بین فرهنگی طی زمان، مراحل ادراکی خاصی را طی می کنند. در مرحله ابتدایی، کارکنان هنوز با فرهنگ بیگانه مانند یک توریست به صورت سطحی برخورد می کنند. آن ها هنوز از قالب ارجاع فرهنگ خود برای تعبیر هنجارهای فرهنگی متفاوت پیامون خود استفاده می کنند. بدیهی است که ناتوانی در تعبیر صحیح سرنخ های موجود در محیط موجب سوءتفاهم، مشکل، اشتباہ، و شکست می شود. آن ها متوجه شدند، کسانی که در سطح بالاتری از مهارت هستند می توانند به شکل قابل اطمینانی سرنخ ها را تحلیل کرده و قالب ارجاع خود را به شکل دقیقی در فرهنگ های مختلف تغییر دهند[33].

سه صلاحیت یا شایستگی موثر در تصمیمات کسب و کار (تجارت) جهانی

۱۰. دانش و ادغام مسائل بین فرهنگی/املی

اعضای جامعه چند فرهنگی باید تصویر روشن و واقعی از افراد و فرهنگ های مختلف آن داشته و قضاویت افراد نسبت به فرهنگ ها و قومیت ها به دور از پیش داوری باشد. زمینه ساز این مهم افزایش دانش چند فرهنگی است[18]. دانش فرهنگی به افراد کمک می کند تا در ارتباط با تقاویت های فرهنگی به سطح درک بالاتری برسند . این اطلاعات به افراد با نگرش منفی کمک می کند که زودتر به سازگاری برسند ، حتی می توانند نگرش منفی افراد را تغییر دهد[35]. افراد با این توانایی دانش واقعی از مسائل جهانی که افراد دارند و اینکه کشورهای جهان چگونه از طریق عوامل سیاسی، تاریخی، مذهبی و اقتصادی به متصل می شوند را درک می کنند[33]. داشتن درکی عمیق از پیچیدگی این عوامل توانایی شاغلان در تصمیم گیری آگاهانه را در یک بافت بین فرهنگی افزایش می دهد (همان).

۱۱. پذیرا بودن ایده های متنوع

افراد با این توانایی علاقه به جستجوی راه حل های متنوع و تمایل به اتخاذ راه حل ها از طریق رویکردها یا روش هایی دارند که از متابع معمولی سرچشممه می گیرد. آنها ایده های متنوع را می پذیرند و به شکل دهی یک شبکه گستردۀ از راه حل ها و روشهای انجام کارها تمایل دارند. می دانند که ایده های بزرگ را می توانند از هر نقطه جهان بیایند. کسانی که فاقد فروتنی فرهنگی هستند بیشتر قوم مداراند و به احتمال زیاد به عنوان متکبر توسط همتایان خود در کشورها و فرهنگهای مختلف شناخته می شوند چرا که آنها به طور مستمر ادعا می کنند که ایده های نشات گرفته از کشور خودشان برتر هستند.

کارکنان دارای مهارت چاکی فرهنگی، قادر هستند خود را با شیوه جدید کارها سازگار کنند و از ایده های جدید به خاطر متفاوت بودنشان دوری نمی کنند. این افراد در سطح جهانی دارای ذهن باز هستند و برای درگیر شدن با فعالیت های جدید و متفاوت راحت و انعطاف پذیر هستند، این افراد از نظر روسایشان در فعالیت های حرفه ای بین المللی خود موفق تر هستند[33].

۱۲. توانایی تفکر متفاوت و خلاقیت

در عصر حاضر، افراد برای رویاروئی با تحولات شگفت انگیز هزاره سوم میلادی باید مهارت های تفکر و خلاقانه خود را به منظور تصمیم گیری مناسب و حل مسائل پیچیده جامعه بهبود بخشنند. در جوامع امروزی تلاش می شود تمام افراد به خودشکوفایی رسیده و توانایی های بالقوه خود را فعلیت بخشنند[7].

کارکنان دارای توانایی چاکی فرهنگی اغلب در شرایطی قرار می گیرند که راهکارهای آشنا دیگر جوابگو نیست و راهکارهای متفاوت و جدیدتر مورد نیاز هستند. این افراد توانایی تولید راه حل های متعدد یا روش های متفاوت برای یک وضعیت ایجاد شده را دارند. آنها توانایی ارائه ایده های متعدد داشته را دارند. راه حل در دسترس تر را به درخواست به یک مشکل معمولی یا نو یا یک چالش، فرد خلاق می تواند موقعیت های پیچیده از دیدگاه های مختلف را با استفاده فراتر از چهارچوب فکری جعبه در نظر بگیرد، همچنین آنها تدبیر بالایی دارند[33].

نتیجه گیری :

نظام آموزش عالی و دانشگاهها یکی از سیستم‌های مهم و حیاتی جوامع مختلف می‌باشند که به دلیل رسالت خطیرش در پرورش نیروی انسانی موردنیاز جامعه اثرات قابل توجهی بر جامعه دارد. از طرفی دانشگاهها محیطی هستند که شامل خرد فرهنگ‌های مختلف رشته‌ها، دانشجویی، هیأت علمی، کارکنان می‌باشد از طرف دیگر ایران کشوری است که بافت‌های مختلف قومی، فرهنگی، زبانی و مذهبی را دارا می‌باشد. لذا وجود این بافت‌ها در محیط‌های دانشگاهی خرد فرهنگ‌های دیگری بوجود می‌آورند که شیوه‌های ارتباطی افراد و دانشگاهها و جامعه را که به طور مستقیم یا غیر مستقیم با همدیگر در ارتباط هستند را تحت تأثیر قرار می‌دهد. که در صورت عدم مدیریت صحیح موجب کاهش انسجام اجتماعی محیط‌های دانشگاهی شده و مسایل مختلفی را بدبال خواهد داشت. بنابراین دانشگاهها و برای مدیریت با این چالشها نیاز به مدیرانی با شایستگی‌های ویژه‌ای دارند که بتوانند مسایل مختلف علمی، فرهنگی، مالی، اجتماعی آن را به بهترین وجه هدایت نمایند و بقای آن را تضمین نمایند. چابکی فرهنگی یک شایستگی کلان است است که مدیران دانشگاهها در صورت برخورداری از آن قادر به اداره بهتر تنوعات فرهنگی در درون و بیرون دانشگاهها و حل سریع تر و موثرتر بسیاری از مشکلات خواهند بود. ضمن اینکه وجود چنین مدیرانی موجب ایجاد یک مزیت رقابتی برای چنین دانشگاههایی خواهد بود.

مراجع

- [۱] امینی، م. (۱۳۹۱). تبیین برنامه درسی چند فرهنگی و چگونگی اجرای آن در نظام برنامه ریزی درسی ایران. *فصلنامه مطالعات برنامه درسی*، سال هفتم، شماره ۲۶، ص ۳۲-۱۱.
- [۲] ابابی، ع.، مکتبی، غ.، بهروزی، ن. و آتش افروز، ع. (۱۳۹۵). تاثیر آموزش هوش موفق بر تفکر انتقادی و تحمل ابهام دانشجویان. *ماهنامه اصول بهداشت روانی (ویژه نامه سومین کنفرانس بین المللی روان شناسی و علوم تربیتی)*، سال ۱۸، ص ۳۰-۳۸.
- [۳] بابائیان، ع. و رضایی، ا. (۱۳۹۳). تحلیل ارتباط ساختارسازمانی ناحا با چابکی سازمان در ارائه خدمات انتظامی (مورد مطالعه: دانشگاه علوم انتظامی)، *فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی*، سال نهم، ویژه نامه، شماره ۸، ص ۲۸-۷.
- [۴] باورصاد، ب و دارابیان، پ. (۱۳۹۵). چابکی سازمان. کنفرانس بین المللی علوم انسانی و علوم رفتاری، دانشگاه جامع علمی کاربردی.
- [۵] بندربیان، ر. (۱۳۹۵). ارائه مدل مفهومی چابکی استراتژیک در سازمان‌های پژوهش و فناوری. *فصلنامه رشد فناوری*، دوره ۱۲، شماره ۴۶، ص ۹-۱۴.
- [۶] پازکی زاده، ز. و تیشهه یار، م. (۱۳۸۹). چالش‌های ارتباطی در روابط میان فرهنگی. *ماهنامه تدبیر*، شماره ۲۱۹، ص ۲۱-۱۳.
- [۷] ترابی، ف. و سیف، د. (۱۳۹۱). نقش سبک‌های تفکر در پیش‌بینی ابعاد خلاقیت در دانشجویان استعداد درخشان و ممتاز، *فصلنامه علوم رفتاری*، دوره ۶، شماره ۴، ص ۳۶۹-۳۷۶.
- [۸] حسینی، ح.، شاه طهماسبی، س.ح. و شمس‌الهی، س. (۱۳۹۰). تبیین جایگاه مدیریت تنوع قومی عامل فراموش شده بهره‌وری در مدیریت کلان فرهنگی کشور ماهنامه مهندسی فرهنگی، شماره ۵۳ و ۵۴، ص ۵۴-۴۴.
- [۹] حسینی نسب، س.د. و قادری، و. (۱۳۹۰). بررسی رابطه‌ی بین هوش فرهنگی با بهره‌وری مدیران در مدارس شاهد استان آذربایجان غربی. *فصلنامه علوم تربیتی*، سال چهارم، شماره ۲۰، ص ۴۴-۲۰.
- [۱۰] دشتنی رحمت آبادی، م.م.، جلالیان، ن. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین سبک مدیریت مریبگرا و چابکی سازمان در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، *ماهنامه طلوع بهداشت*، سال پانزدهم، شماره چهارم (شماره مسلسل ۵۸)، ص ۵۴-۴۴.
- [۱۱] زاهدی، ش.، خسروی، ا.، یار احمد زهی، م.ح. و احمدی، ر. (۱۳۹۲). بررسی ابعاد و شاخص‌های قابلیت‌های چابکی نیروی انسانی. *فصلنامه مطالعات رفتار سازمانی*، سال اول، شماره ۴، ص ۲۴-۱.
- [۱۲] ازمانی ط.، ذکریا، ا.، باقری، ف.، سهرابی، ف. (۱۳۸۸). مقایسه و رابطه میزان تحمل ابهام و سبک‌های پردازش حسی در زنان مبتلا به بیماری قلبی و زنان عادی. *فصلنامه پژوهش در سلامت روان*، دوره ۳، شماره ۲، ص ۶۱-۵۱.
- [۱۳] [سلطانی، ا.] (۱۳۸۸). مدیران فرهنگی؛ شایستگی‌ها و مهارت‌ها. *تدبیر*، شماره ۲۰۴، ص ۵۶-۵۰.
- [۱۴] [سلمانی، ب.] و [حسنی، ج.] (۱۳۹۴). نقش عدم تحمل ابهام و باورهای فراشناختی مثبت در اختلال‌های وسوسات فکری عملی و افسردگی اساسی. *ماهنامه علوم پزشکی رازی*، دوره ۲۳، شماره ۱۴۲، ص ۷۱-۶۴.
- [۱۵] [شکاری، ع.]، [موسوی، س.] و [صالحی، م.] (۱۳۹۲). تحلیل اثرگذاری فلسفه برنامه درسی چند فرهنگی بر خط مشی‌های نظام آموزش و پرورش ایران و نحوه رویارویی با مسائل و رویدادهای آن. *چهارمین همایش ملی انجمن فلسفه تعلیم و تربیت ایران: مبانی فلسفی تحول در نظام آموزش و پرورش ایران*. مشهد: دانشگاه فردوسی، ص ۳۸۶-۳۸۲.
- [۱۶] [شعبانی بهار، غ.]، [نیکوفر، م.]، [عرفانی، ن.] و [حمدی، م.] (۱۳۹۳). نقش مدیریت تنوع در بالندگی سازمانی اعضای هیأت علمی تربیت بدنی دانشگاه‌های سراسر کشور. *فصلنامه پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی*، شماره ۱۰، ص ۱۳۷-۱۲۷.
- [۱۷] [شعبانی، ا.]، [بابازری، ب.]، [پیکامیان، ب.] و [محمدی استانی، م.] (۱۳۹۵). میزان کاربرست مولفه‌های اعلامیه جهانی سازمان یونسکو درباره تنوع فرهنگی درین کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان اصفهان. *فصلنامه تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، دوره ۲۲، شماره ۴، ص ۵۶۱-۵۳۹.
- [۱۸] [اصدقی، ع.]، [ر.] (۱۳۹۲). داشن چند فرهنگی و ارتقای سبک زندگی در ایران. *فصلنامه فرنگ مشاوره و روان درمانی* (ویژه نامه سبک زندگی)، سال چهارم، شماره ۱۳، ص ۱۲۴-۱۱۱.
- [۱۹] [عاملی، س.ر.] و [مولایی، ح.] (۱۳۸۸). دوچهانی شدن‌ها و حساسیت‌های بین فرهنگی مطالعه موردي روابط بین فرهنگی اهل تسنن و تشیع در استان گلستان. *فصلنامه تحقیقات فرهنگی*، دوره دوم، شماره ۶، ص ۲۹-۱.
- [۲۰] [عباس پور، ع.]، [آغازاده، ا.] و [باقری کراجچی، ا.] (۱۳۹۱). طراحی الگوی مطلوب دستیابی به چابکی سازمانی در دانشگاه‌ها. *فصلنامه مطالعات مدیریت* (بهبود و تحول) - سال بیست و دوم شماره ۶، ص ۲۱۷-۲۱۱.
- [۲۱] [فارسی‌جانی، ح.] (۱۳۹۲). اصول مدیریت ناب-چابک. تهران: انتشارات برآیند پژوهش.

- [۲۲] قادر زاده، ا. و عبدالله زاده، خ. (۱۳۹۱). حساسیت بین فرهنگی در اجتماعات قومی در ایران: مورد مطالعه اقوام ترک و کرد در شهر قروه: فصلنامه علوم اجتماعی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، صص ۱۵۶-۱۲۱.
- [۲۳] اقلی زاده، آ.، کشتی آرای، ن. و سهرابی رنانی، م. (۱۳۹۰). مهارت های مدیریت تنوع فرهنگی پاسخی به مطالبات دانش آموزان اقلیت های قومی و مذهبی. فصلنامه رهیافتی تو در مدیریت آموزشی، سال دوم، شماره ۲، صص ۱۵۴-۱۳۱.
- [۲۴] محبوب، ح.، مالک پور، د. و شیرانی، ف. (۱۳۹۴). بررسی رابطه سرمایه انسانی و چابکی سازمانی کارکنان در دانشگاه علوم و فنون هواپی شهیدستاری. فصلنامه نوآوری های مدیریت آموزشی، سال دهم، شماره ۳۹(مسلسل ۳۹)، صص ۷-۲۲.
- [۲۵] امینداری، ک.، سرلک، م.ع.، احمدی، س.ع. و جلالیان، ن. (۱۳۹۲). طراحی مدل سازمان آینده گر(نظام آموزش عالی). فصلنامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی یزد، دوره ۸، شماره ۳(پیاپی ۱۱)، صص ۶۰-۶۳.
- [۲۶] نقوی، س.ع.، آذری، م.م. (۱۳۹۴). اولویت بندی عوامل توانمندساز چابکی سازمانی در دانشگاهها و مرکز آموزش عالی شهر یزد، فصلنامه علمی پژوهشی علوم تربیتی پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، شماره ۷۵، صص ۸۲-۶۱.
- [۲۷] Bandura, A. (2012). On the functional properties of Bandura, A. (2012). On the functional properties of perceived self-efficacy revisited. Journal of Management, Vol.38, No.1, PP. 9-44.
- [۲۸] Bandura, A. (2004). Health promotion by social cognitive means. Health Educ Behav, Vol 31, No2, PP 191-215.
- [۲۹] Bennett, M. J. (1993). Towards ethnocentrism: A developmental model of intercultural sensitivity. In R.M. Paige (Ed.), *Education for the intercultural experience* (21-71). Yarmouth, ME: Intercultural Press.
- [۳۰] Bennett, M. J. (2016). Interactive Methods for teaching about Cultural Differences. WISE Conference Winston Salem, North Carolina February 3-5.
- [۳۱] Bottani, Eleonora. (2009). A fuzzy QFD approach to achieve agility. International journal of production economics. Vol.119, No.2, PP.380-391.
- [۳۲] Caligiuri, P., Tarique, I. (2016). Cultural agility and international assignees' effectiveness in cross-cultural interactions. International Journal of Training and Development, Vol.20, No.4, PP. 280-289.
- [۳۳] Caligiuri, Paula. (2012). Cultural Agility: Building a pipeline of successful global professionals. San Francisco: A Wiley Imprint. www.wiley.com.
- [۳۴] Caligiuri, P., Tarique, I. (2012). Dynamic cross-cultural competencies and global leadership effectiveness. Journal of World Business. Vol.47, No.4, PP.612-622.
- [۳۵] Campinha-Bacote, J. (1999). A model and instrument for addressing cultural competence in health care. JNurce Educ, Vol.38, No.5, PP.203-207.
- [۳۶] Hunt, D. B. & Orange, T. (2015). Connecting Banks and Communities through Cultural Agility. Workshop Facilitation & Discussion Guide, Copyright 2015, Critical Measures, LLC 4627 Nicollet Avenue South, Minneapolis, Minnesota 55419.
- [۳۷] Khavari, S. A., Arasteh, H. and Jafari, P. (2016). Assessing the Level Organizational Universities Agility; Case Study of Islamic Azad University in Mazandaran. Mediterranean Journal of Social Sciences, Vol.7, No.3, PP.117-112.
- [۳۸] Mukerjee, Sh. (2014). Agility: A crucial Capability for universities in times of disruptive change and innovation, Australia Universities review, Vol.56, No.1, PP. 56-60.
- [۳۹] Pan, F., Nagi, R. (2010). Robust supply chain design under uncertain demand in agile manufacturing .computers & operations Research, Vol.37, No.4, PP.668- 683.
- [۴۰] Tutar, H., Altinox, M., Cakiroglu, D. (2014). A Study on Cultural Difference Management Strategies at Multinational Organizations.procedia-Social and behavioral Sciences, No.150, PP. 345-353.
- [۴۱] Vega, Jason. (2012). Developing Cultural Agility between Emergency Medical Providers and Vietnamese-Americans in Santa Clara County. A Project Report Presented to The Faculty of the Department of Anthropology San José State University, In Partial Fulfillment of the requirements for the Degree Masters of Arts.
- [۴۲] Yauch, Charene A. (2015). Measuring agility as a performance outcome. Journal of Manufacturing Technology Management, Vol. 22, No. 3, PP.384 – 404.